

RAADSVOORSTEL (via commissie)
BIJ ZAAKNUMMER: 2022034205

AGENDANUMMER: 8

Commissie Ruimte op 31 mei 2022

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering van:	Agenda-nummer:	p.h.:
Ontwerpbegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 ODZOB	-4-	14 juni 2022	22.06.xx	JB

de raad van de gemeente Asten

Samenvatting

Met de brief van 10 maart 2022 heeft het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) de ontwerpbegroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2026 kenbaar gemaakt aan de gemeenteraad Asten. De raad heeft de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen die moet worden meegenomen in de aanbidding van de conceptbegroting aan het Algemeen Bestuur van de ODZOB.

Beslispunten

1. De ontwerpbegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 van de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) voor kennisgeving aan te nemen;
2. In te stemmen met bijgevoegde conceptbrief als zijnde de zienswijze van de gemeenteraad van Asten op de ontwerpbegroting ODZOB 2023.

Inleiding

Voor de uitvoering van met name milieutaken is in 2013 de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) opgericht. De gemeente Asten is, samen met 20 andere gemeenten en de Provincie, oprichter en opdrachtgever voor de ODZOB. Doel van deze gemeenschappelijke regeling is de verbetering van de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht op deze milieuvergunningen en de handhaving daarvan.

Ontwerpbegroting en zienswijze

Het Dagelijks Bestuur van de ODZOB legt ieder jaar de ontwerpbegroting en meerjarenraming voor aan de gemeenten. Deze begroting geeft inzicht in de financiële verwachtingen voor de komende jaren. In de begroting worden actuele ontwikkelingen, ambities en aandachtspunten vertaald naar taken en programma's die vervolgens resulteren in een financiële begroting.

Uw raad heeft de mogelijkheid om een zienswijze kenbaar te maken tegen de ontwerpbegroting. Eventuele zienswijzen dienen vóór 20 mei 2022 verstuurd te worden. Zienswijzen die na die datum binnen komen worden niet meer verwerkt in de reactienota die hoort bij de besluitvorming over het vaststellen van de definitieve begroting. Aangezien de raadsvergadering op 14 juni 2022 plaatsvindt en de commissievergadering op 31 mei 2022, zal de concept zienswijze zoals behandeld in de collegevergadering worden verstuurd onder voorbehoud van definitieve besluitvorming in de gemeenteraad.

Wat doet de ODZOB voor Asten

Het werk dat de ODZOB voor de gemeente Asten uitvoert bestaat uit drie verschillende onderdelen: de wettelijke basistaken, de verzoektaken en de bijdrage aan het programma regionale samenwerking (voorheen collectieve taken).

De uitvoering van de basistaken is wettelijk vastgesteld en de uitvoering daarvan ligt verplicht bij de ODZOB. In beginsel zijn dit de complexe(re) provinciale en gemeentelijke milieutaken ((basistakenpakket). De werkzaamheden in het basistakenpakket zijn vergunningverlening, beoordelen van meldingen en toezicht en handhaving.

Verzoektaken zijn taken die niet binnen het basistakenpakket vallen. In Asten gaat het hierbij onder andere om het behandelen van bouwaanvragen, constructieberekeningen, sloopmeldingen en toezicht en handhaving bij bedrijven die niet onder de basistaak vallen.

Op dit moment voert de ODZOB diverse verzoektaken voor Asten uit waarvoor Asten geen kennis in huis heeft. De komst van de Omgevingswet kan een andere inzet van de ODZOB vragen als waarvan nu is uitgegaan.

Wat willen we bereiken

1. *In de ontwerpbegroting 2023 wordt inzicht gegeven in de in 2023 te verwachten ontwikkelingen*

Omgevingswet

De Omgevingswet heeft tot doel het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruikersgemak, het versnellen van besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering.

De invoering van de wet is voorzien op 1 januari 2023. De ODZOB is bezig met de voorbereidingen van belangrijke aanpassingen in werkwijzen, cultuur, instrumentarium en ICT-systemen. Tevens worden de medewerkers opgeleid en voorbereid op aanstaande veranderingen. Vanaf 2023 komt de nadruk te liggen op nazorg en zullen de werkzaamheden van de ODZOB veelal bestaan uit:

- De formele start van de transitieperiode tot 2029;
- Ondersteuning van deelnemers passend bij individuele ambities;
- De omzetting van de systematiek van inrichting naar milieubelastende activiteit (is een zeer complexe en arbeidsintensieve opgave die gedurende meerdere jaren extra inzet vraagt);
- meer juridische inzet, zoals advisering, bezwaar en beroep.

Bevoegdheidsverschuiving bodemtaken van provincie naar gemeenten (basistaak)

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2023 maken de taken die voortvloeien uit de Wet bodembescherming (Wbb) onderdeel uit van de gemeentelijke werkprogramma's in 2023.

Verwachtte toename opdrachtvolume gesloten bodemenergiesystemen (basistaak)

Als gevolg van de energietransitie worden meer meldingen van gesloten bodemenergiesystemen verwacht.

Doorontwikkeling van het Regionaal operationeel Kader (ROK)

Voor toezicht & handhaving, vergunningverlening, bodem en asbest zijn afspraken gemaakt over een 'nieuwe manier van werken' die door het algemeen bestuur van de ODZOB zijn vastgesteld. Dit zorgt voor een uniforme en meer risicogerichte benadering voor alle deelnemers. Bij de vaststelling van het ROK hebben deelnemers afgesproken om uiterlijk in 2023 te voldoen aan dit kader en dat het daarvoor beschikbare bedrag tot en met 2023 jaarlijks toeneemt.

Positionering en versteviging van het accountmanagement

De uren van het accountmanagement maken niet langer onderdeel uit van de overhead. Hierdoor neemt het aantal declarabele uren toe. De werkzaamheden van de accountmanager richten zich grotendeels op de individuele relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

Gerelateerde gemeentelijke werkzaamheden

De in het verleden ontstane weeffout en de daaruit voortvloeiende ongelijkheid tussen de gemeentelijke en provinciale gerelateerde taken, wordt hersteld. Het gevolg hiervan is dat de kosten die de ODZOB maakt voor coördinatie en werkverdeling VTH aan iedere deelnemer worden doorberekend.

Wet kwaliteitsborging bouwen (verzoektaak)

Vanaf 2023 is de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) van toepassing op de (gemeentelijke) bouwtaken. Dit heeft als gevolg dat een private kwaliteitsborger een gedeelte van de bouwtaak overneemt van de overheid. Voor de gemeente Asten wordt een daling van het opdrachtvolume verwacht omdat we de bouwtaak als verzoektaak bij de ODZOB ingebracht hebben.

2. *De volgende onderdelen worden opgepakt in het programma Regionale samenwerking (voorheen collectieve taken)*

Het programma regionale samenwerking bestaat uit onderdelen waaraan gemeentegrens-overstijgende ontwikkelingen, bundeling van expertise en schaalvoordelen ten grondslag liggen. Door een nieuwe indeling van de programma's omvat dit onderdeel meer dan alleen collectieve taken:

- Samen Sterk in Brabant (SSiB)
SSiB verzorgt het toezicht en handhaving in het buitengebied. De natuurinspecteurs zijn 24 uur per dag, 7 dagen per week beschikbaar en zien er op toe dat gebruikers het milieu niet te zwaar belasten en treden op bij overtredingen. Daarbij gaat het vooral om afvaldumpingen, stroperij en wildcrossen.
- Omgevingsveiligheid
Omgevingsveiligheid gaat over de vraag hoe we de beperkte ruimte in Nederland veilig kunnen benutten en deze risico's zoveel mogelijk kunnen beperken. Het draait hierbij om de afweging van risico's.
- Programma Omgevingswet
Dit betreft de nazorg inwerkingtreding Omgevingswet. Door het verschuiven van de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn middelen nodig voor het vervolg op de voorbereiding.
- Overige collectieve taken
Dit zijn de taken die vallen binnen het collectief programma zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de ODZOB.

3. *Het in de ontwerpbegroting 2023 opgenomen bedrag voor Asten zal hoger uitvallen.*

In het werkprogramma 2022 is abusievelijk de taak 'het beoordelen van sloopmeldingen' niet opgenomen terwijl de ODZOB deze taak al jaren uitvoert. Hierdoor zijn de hieraan verbonden kosten niet meegenomen in deze ontwerpbegroting. Dit betekent dat het door de gemeente Asten te betalen bijdrage hoger uitvalt als opgenomen in deze ontwerpbegroting 2023. Vandaar dat

voorgesteld wordt op dit onderdeel een zienswijze in te dienen tegen de ontwerpbegroting.

4. Indexering

Het uurtarief is met € 102,49 hoger dan de eerder in de Kadernota 2023 geschetste € 101,22. De ODZOB voert hiervoor de volgende redenen aan:

- De nieuwe Cao voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen staat op gespannen voet met de taakstelling (niet-stijgend uurtarief) uit de begroting 2022.
- De lopende organisatieontwikkeling vraagt om een beperkte versteviging van de overheadfunctie. Hoewel nog steeds passend binnen het uitgangspunt dat de overhead 20% van de totale capaciteit bedraagt, leidt dit tot een bovengemiddelde salariskostenstijging.
- Organisatiekosten: ontwikkelingen op IT-gebied die niet kunnen worden opgevangen binnen de huidige meerjarenbegroting (kantoorautomatisering en bedrijfsvoeringsystemen).

Wat gaan we daarvoor doen

Het college heeft geadviseerd om een formele zienswijze op te stellen die in de overwegingen bij de vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur moeten worden meegenomen.

Mogelijke alternatieven

Het Algemeen Bestuur van de ODZOB kan er in het kader van vaststelling van de begroting 2023 voor kiezen om de zienswijze van de gemeente Asten niet over te nemen. In dat geval heeft de gemeente de mogelijkheid om in het kader van het jaarlijkse werkprogramma daarover nadere afspraken te maken.

Mocht de zienswijze niet ingewilligd worden, dan wordt het bedrag dat opgenomen wordt in de begroting Asten 2023 € 46.125,-- hoger als opgenomen in de begroting 2023 ODZOB.

Toekomstagenda Asten 2030 / Vitale democratie

- Overeenkomstig Asten Vitale democratie gaat dit voorstel over het kaderen, beheersen van de verbonden partij ODZOB.
- Overeenkomstig de Toekomstagenda Asten 2030 geeft de ODZOB uitvoering aan de opgave van een Klimaatbestendig en energieneutraal Asten.
- Overeenkomstig de Toekomstagenda Asten 2030 geeft de ODZOB uitvoering aan de opgave van de Transformatie van het buitengebied.
- Overeenkomstig de Toekomstagenda Asten 2030 geeft de ODZOB uitvoering aan de implementatie van de Omgevingswet.

Risico's

Het risico's op het al dan niet indienen van een zienswijze is beperkt omdat besluitvorming in het Algemeen Bestuur van de ODZOB plaatsvindt door middel van stemming door de 21 deelnemers.

Het risico bestaat met name uit het feit, dat de werkelijke uitvoering hoger uit kan vallen dan vooraf begroot:

1. De ontwerpbegroting is gebaseerd op een raming van de kosten

In de loop van 2022 krijgen we een beter inzicht in de geraamde uren van de accountmanagers en de overige werkzaamheden die de ODZOB voor ons gaat uitvoeren in 2023. Ook wordt in de loop van 2022 meer duidelijk over de financiële gevolgen van de te verwachten ontwikkelingen. Beiden kunnen tot gevolg hebben dat de financiën in het werkprogramma 2023 afwijken van de ontwerpbegroting 2023.

2. *De komst van de Omgevingswet kan een ander inzet van de ODZOB vragen als waarvan nu is uitgegaan.*

In de loop van het jaar wordt dit samen met ODZOB geïnventariseerd. Hierbij wordt onder andere gekeken naar de regionale inzet van ODZOB bij diverse Omgevingswetprojecten in 2023 en de aanvullende wensen van de gemeente Asten (bijvoorbeeld extra milieuonderzoek of -advies ten behoeve van het opstellen van het nieuwe omgevingsplan (zie ook de motivering onder 3). Omdat het werken met de Omgevingswet voor iedereen nieuw is, is de impact hiervan op werkzaamheden of benodigde ondersteuning niet exact te ramen. Het zal naar verwachting nog meerdere jaren duren voordat de nieuwe situatie gestabiliseerd is.

3. *In het programma Omgevingswet zitten zijn geen individuele verzoeken van de gemeente opgenomen.*

Aanvullende Astense verzoeken zijn niet meegenomen in de ontwerpbegroting 2023. Mochten zich dergelijke verzoeken voordoen kan een beroep worden gedaan op het budget vanwege de implementatie van deze omvangrijke wet.

4. *Onduidelijkheid hoe de overdracht van bodemtaken geregeld wordt.*

Gelijktijdig met het in werking treden van de Omgevingswet worden de provinciale bodemtaken overgedragen naar de gemeenten. Deze taken worden verplicht bij de omgevingsdiensten belegd. Op dit moment is onbekend of hiervoor financiële middelen vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld.

5. *Het voor Asten begrote bedrag zal hoger uitvallen als opgenomen in de ontwerpbegroting 2023*

In het werkprogramma 2022 is abusievelijk de taak 'het beoordelen van slopmeldingen' niet opgenomen terwijl de ODZOB deze taak al jaren uitvoert. Hierdoor is dit ook niet meegenomen in deze ontwerpbegroting. Dit betekent dat het bedrag dat we in de Begroting Asten 2023 opnemen, hoger wordt dan het bedrag dat opgenomen wordt in deze Ontwerpbegroting 2023.

Communicatie

De Raad informeert het Dagelijks Bestuur van de ODZOB schriftelijk.

Wat mag het kosten

De bijdrage van de gemeente Asten aan de ODZOB bestaat uit drie verschillende onderdelen, de wettelijke basistaken, de verzoektaken en de bijdrage aan het programma regionale samenwerking (voorheen collectieve taken).

Hieronder is inzicht gegeven in de opbouw van het voor Asten opgenomen bedrag in de ontwerpbegroting 2023. Dit bedrag, samen met het bedrag voor het beoordelen van de slopmeldingen (geraamd op € 46.125,--), wordt in de begroting Asten 2023 opgenomen.

Het werkprogramma van 2022 vormt de basis voor de gemeentelijke bijdrage in de begroting. Zoals eerder aangegeven is hierin het beoordelen van slopmeldingen niet meegenomen.

Bijdrage aan ODZOB	Werkprogramma en collectieve taken 2022	Ontwerpbegroting ODZOB (inclusief indexering)	Vershil + = toename kosten
Landelijke basistaken	357.542	470.108	+ 112.566
Verzoektaken	300.050	204.451	- 95.599
Regionale samenwerking	52.004	62.073	+ 10.069
<i>Totaal</i>	<i>709.596</i>	<i>736.632</i>	<i>+ 27.036</i>
Slopmeldingen	-	-	+ 46.125
Totaal	709.596	736.632	+ 73.161

Onderstaand wordt een opsomming gegeven van de ontwikkelingen en besluiten die van invloed zijn op de gemeentelijke bijdrage van de basis en verzoektaken.

- Bevoegdheidsverschuiving bodemtaken van provincie naar gemeenten € 13.851,--
- Verwachte toename opdrachtvolume gesloten bodemenergiesystemen € 10.514,--
- Doorontwikkeling van het Regionaal operationeel Kader (ROK) € 18.394,--
- Positionering en versteviging van het accountmanagent € 16.500,--
- Gerelateerde gemeentelijke werkzaamheden € 43.187,--
- Wet kwaliteitsborging bouwen (verzoektaak) - € 100.000,--

Indexering

Het uurtarief stijgt van € 101,22 (kadernota 2023) tot € 102,50 (stijging van € 1,28). In de ontwerpbegroting 2023 betekent dit voor Asten een toename van € 14.521,--.

Regionale Samenwerking (inclusief indexering)

- Samen Sterk in Brabant (SSiB) € 10.220,--
- Omgevingsveiligheid € 3.373,--
- Programma Omgevingswet € 13.253,--
- Overige collectieve taken € 35.228,--

Op basis van de ontwerpbegroting ODZOB 2023 stijgt de bijdrage aan de ODZOB. Deze stijging wordt verwerkt in de begroting Asten 2023.

Het bedrag van € 13.253,-- wordt gedekt uit het krediet Omgevingswet.

Bijlage(n)/ter inzage (incl. Document-nr)

1. 2022034773 Raadsbesluit
2. 2022021708 Aanbiedingsbrief ontwerp-begroting 2023
3. 2022021709 Begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026
4. 2022035766 conceptbrief zienswijze raad

RAADSBSLUIT

Onderwerp:	Dagtekening:	Agendanummer:
Ontwerpbegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 ODZOB	14 juni 2022	22.06.xx

De raad van de gemeente Asten;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 mei 2022 met zaaknummer 2022034205;

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 31 mei 2022;

besluit:

1. de ontwerpbegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 van de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) voor kennisgeving aan te nemen;
2. in te stemmen met bijgevoegde conceptbrief als zijnde de zienswijze van de gemeenteraad van Asten op de ontwerpbegroting ODZOB 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Asten van 14 juni 2022.

De raad voornoemd,
griffier,
mr. M.B.W. van Erp-Sonnemans

voorzitter,
A.A.H.C.M. van Extel-van Katwijk